

Proposition kring digital röstning

Bakgrund

På årsstämman 2018 lade FS fram ett förslag att “utreda om det är möjligt att införa digital omröstning på framtida stämmor samt att utreda vilket som är det optimala tillvägagångssättet när man röstar digitalt.”

Efter ett yrkande av Anders Axklo beslutade stämman att bifalla propositionen med Axklos yrkande som innebär att demokratiprocessen ska utredas i ett bredare perspektiv och att ordet “digitalt” ska strykas.

FS bakgrund till att föreslå stämman att frågan skulle utredas var en önskan om att hitta en väg framåt som möjliggör för fler föreningar att delta i det demokratiska arbetet, då många av de röstberättigade föreningarna inte deltar på årsstämman.

FS kan se flera faktorer som påverkar detta. Ett exempel är att stämman alltid hålls i Stockholm, varför det kan vara både kostsamt och tidsödande för föreningar att delta i stämman. En annan faktor kan vara att många medlemsföreningar inte är medvetna om hur en årsstämma går till, samt vilka möjligheter de har till att faktiskt delta och påverka. En tredje förklaring kan helt enkelt vara att stämman inte sällan drar ut på tiden när slutet votering begärs vid omröstningar, och att stämman därför anses långdragen. Om vi vill få fler föreningar och deltagare på stämman bör vi därför ta de åtgärder vi kan för att se till att stämman blir mer tillgänglig och smidig för deltagarna.

Diskussionsmöte och FS synpunkter

Som ett första steg i processen hade August Wallén och Elin Bladh, som tog ansvaret för frågan i styrelsen, ett möte med Anders Axklo för att diskutera och samla in synpunkter. Under mötet lyftes flertalet aspekter av frågan, bland annat kring om det skulle kunna finnas fördelar i att flytta rösträtten från föreningarna till underförbunden. Det här är dock någonting som FS ställer sig emot då det kan göra att många föreningar spritt över flera underförbund förlorar sin förmåga att gemensamt samverka för frågor på årsstämman.

Frågan kring mötets tillgänglighet lyftes också fram: det finns en stor ojämlikhet i de resurser, både vad gäller ekonomi och tid, som det krävs av en förening för att delta på årsstämman. En representant från en förening i Stockholm har lätt att delta då det är på samma ort som mötet, medan en från Göteborg, Malmö eller Umeå behöver lägga restid, eventuell ledighet samt kostnader för resa och boende för att kunna delta på stämman. Vi bör röra oss i en riktning där behovet av att vara fysiskt på plats inte blir obligatoriskt för att kunna delta, men fortfarande ett alternativ.

Axklo ifrågasatte om detta kan leda till att färre dyker upp på stämman, men FS ser snarare en möjlighet att föra in föreningarna i ett deltagande som kan kategoriseras på följande vis:

1. Deltar inte på stämman
2. Deltar i stämman på distans över länk
3. Deltar i stämman på plats
4. Deltar i stämman, samt påverkar genom aktivt deltagande

Enligt FS saknas idag alternativ 2 som då stämman kan beaktas på distans men möjligheten att delta ej finns. FS menar att fler kan gå från steg 1 (deltar ej) till steg 2 (deltar på distans) lättare ifall tröskeln för deltagande sänks och menar att det skulle ha en effekt på ökat deltagande även i längden (steg 3 och 4). Idag är gapet mellan steg 1 och 3 stort och FS ser ett mellansteg som en lösning för att öka deltagandet på stämman.

Gällande frågan kring röstsäkerhet - i dagens format med föreningens berättigade röster på papperslappar som förkunnas vid votering genom uppsträckning saknas helt sekretess kring hur enskilda föreningar röstar i diverse förslag. Endast vid slutet votering kan sekretess uppnås och detta till många deltagares förtret p.g.a. tidsbegränsningar. En mentometeromröstning med krypterad indentifikation för de röstberättigade/ombuden skulle göra att röstningsförfarandet blir säkrare, snabbare och smidigare. Givet tillräckligt hög tillit för ett krypterat indentifikationssätt kan detta system också tillämpas på distans på sikt.

FS slutsats

SB&K rör sig på flera plan åt att modernisera och förbättra sättet vi jobbar - digitala tävlingskort är en av de saker som ger ökad säkerhet vid tävlingar, avstängningar och minskade administrativa bördor. Vi bör därför också röra oss åt samma håll när det kommer till vår årsstämma - det finns ett uppenbart behov av att göra deltagandet mer jämställt och lättillgängligt, och därför väljer FS att lägga fram ett förslag på att digitalisera och tillgängliggöra årsstämman framöver.

Långsiktig plan & mål

Det finns ett stort behov av att tillgängliggöra årsmötet för våra medlemmar, och att följa med i den tekniska utvecklingen med syfte att göra årsstämman smidigare och förbättra säkerheten i röstningen. FS vill därför långsiktigt driva den här frågan framåt, med det övergripande målet att röstningsförfarandet ska bli smidigare och säkerheten kring röstningen högre, samt att fler föreningar får möjlighet att delta i årsstämman, som är den högsta beslutande instansen.

Vi har redan i samband med 2018 års stämma kommit en bit på vägen, genom att livestreama stämman online, så att alla som har ett intresse för stämman har kunnat följa den. Det är ett initiativ från kansliet som bör värnas och utvecklas, då FS tror att det kan ha en långsiktig positiv effekt på deltagandet på årsstämman.

För att införandet av en digitaliserad omröstning och i förlängningen möjliggöra för föreningar att delta på distans tänker sig FS en handlingsplan som i grova drag ser ut som följer:

- 2019 års stämma beslutar om att FS tillsammans med kansliet upphandlar en lösning för digital omröstning på stämman 2020.
- 2020 års stämma beslutar om att FS ska utreda utfallet av det nya röstningssystemet efter stämman, och vidta nödvändiga åtgärder inför stämman 2021. FS ska fram till stämman 2021 ta fram förslag på ett system för deltagande i stämman digitalt, på distans.
- 2021 års stämma beslutar om att nästkommande stämma (2022) möjliggöra för deltagande på distans.
- 2022 års stämma tar beslut om att FS ska utreda utfallet av det nya röstningssystemet efter stämman, och vidta nödvändiga åtgärder inför stämman 2023.
- 2023 års stämma genomförs, om allt går väl, efter de nya framarbetade rutinerna.

Det är som synes ett långsiktigt arbete som sträcker sig över en lång tidsperiod, men det är också ett arbete som är nödvändigt för att vi ska möjliggöra för fler föreningar att delta, oavsett ekonomiska och geografiska hinder.

FS förslag till stämman

FS föreslår stämman

- **att** ge FS i uppdrag att till stämman 2020 upphandla en lösning för digital röstning på plats som testas på sagda stämma.